

Einar Einarsen: Begrebet »Kapital« i Økonomien (Kristiania 1895, Aschehoug. 144 S.).

Forfatterens Opgave er at finde en Definition af Kapitalbegrebet, der paa en Gang slutter sig til den i det praktiske Liv gældende Opfattelse af Kapitalen og tillige har tilstrækkelig videnskabelig Skarphed og Konsekvens. Gennem en Undersøgelse af hvori det afgørende Kriterium for hvad der kan kaldes Kapital bestaar, finder han det ved Hjælp af den nøje Forbindelse mellem Kapital og Rente, saaledes at de økonomiske Goder, til hvilke Kapital- og Rentefænomenet knytter sig — kun disse, men paa den anden Side alle disse — henregnes til Kapitalen. Idet han nu med Hensyn til Spørgsmaalet om Kapitalrentens Opstaaen slutter sig til den af Böhm-Bawerk hævdede Opfattelse, at Renten fremkommer ved Værdidifferencen mellem nutidige og fremtidige Goder (i Parenthes bemærket vilde det være heldigt om en eller anden kunde finde paa en bedre Oversættelse af det tyske Ord Güter) kommer han — iøvrigt i Modsætning til Böhm — til en Definition af Kapital, som han selv sammenfatter derhen, at »Kapital er den Del af et økonomisk Subjekts Formue, der er bestemt til at tilfredsstille Subjektets fremtidige Behov; den omfatter alle et økonomisk Subjekts Fremtidsgoder i Modsætning til de Formuegoder, der tjener til at tilfredsstille Subjektets nutidige Behov, Nutidsgoderne«. Den nærmest liggende Indvending mod Definitionen — en Indvending, som Forfatteren selv omtaler og imødegaar — er at den er for bred, idet den omfatter saavel Produktions- som Forbrugsgenstande (Huse, Møblementer o. s. v.), saavel personlige Goder (Arbejdskraft, Erhvervsevne), som

Einar Einarsen: Begrebet »Kapital« i Økonomien (Kristiania 1895, Aschehoug. 144 S.).

Forfatterens Opgave er at finde en Definition af Kapitalbegrebet, der paa en Gang slutter sig til den i det praktiske Liv gældende Opfattelse af Kapitalen og tillige har tilstrækkelig videnskabelig Skarphed og Konsekvens. Gennem en Undersøgelse af hvori det afgørende Kriterium for hvad der kan kaldes Kapital bestaar, finder han det ved Hjælp af den nøje Forbindelse mellem Kapital og Rente, saaledes at de økonomiske Goder, til hvilke Kapital- og Rentefænomenet knytter sig — kun disse, men paa den anden Side alle disse — henregnes til Kapitalen. Idet han nu med Hensyn til Spørgsmaalet om Kapitalrentens Opstaaen slutter sig til den af Böhm-Bawerk hævdede Opfattelse, at Renten fremkommer ved Værdidifferencen mellem nutidige og fremtidige Goder (i Parenthes bemærket vilde det være heldigt om en eller anden kunde finde paa en bedre Oversættelse af det tyske Ord Güter) kommer han — iøvrigt i Modsætning til Böhm — til en Definition af Kapital, som han selv sammenfatter derhen, at »Kapital er den Del af et økonomisk Subjekts Formue, der er bestemt til at tilfredsstille Subjektets fremtidige Behov; den omfatter alle et økonomisk Subjekts Fremtidsgoder i Modsætning til de Formuegoder, der tjener til at tilfredsstille Subjektets nutidige Behov, Nutidsgoderne«. Den nærmest liggende Indvending mod Definitionen — en Indvending, som Forfatteren selv omtaler og imødegaar — er at den er for bred, idet den omfatter saavel Produktions- som Forbrugsgenstande (Huse, Møblementer o. s. v.), saavel personlige Goder (Arbejdskraft, Erhvervsevne), som

tinglige. I et Indledningskapitel (om Begreber og Definitioner) polemiserer Forfatteren mod visse Økonomers Frygt for en altfor stærk Generalisering. Skønt meget af hvad han herom siger, kan have sin Rigtighed, maa man dog fastholde den Fare, der ligger i at udvide Kapitalbegrebet saa langt, at saadanne Modsætninger som Kapital og Arbejde, Kapitalformue og Forbrugsformue udviskes. En Definitions Værdi afhænger for en væsenlig Del af den Nytte, den kan gøre i den videregaaende videnskabelige Forskning, og en nationaløkonomisk Definition kan trods al logisk Skarphed, hvormed den er konstrueret, være saa vid, at den svigter, naar den skal bruges til at forklare det økonomiske Livs Sammenhæng og Modsætninger. En endelig Dom om Definitionen kan egenlig først fældes, naar Forsøget paa at benytte den paa denne Maade er gjort, og det vilde derfor være interessant at se, hvorvidt det vilde kunne lykkes Forfatteren at anvende sin Definition uden at støde paa de Skær, som altfor stærke Generalisationer ellers medfører.

E. M.
